

گیلان در مدار هشدار آبی؛ اصلاح الگوی مصرف یک انتخاب نیست

ره‌نگاران/ با اینکه گیلان استانی پربارش و مرطوب شناخته می‌شود اما هدررفت بی ملاحظه آن، عدم رعایت الگوی مصرف، بی توجهی به مقوله بحرانی آب سبب شده تا گیلان هم در تنش آبی به مرز هشدار برسد.

به گزارش [بایگاہ اطلاع‌رسانی ره‌نگاران-فاطمه لطیفی](#): گیلان را با باران‌های بی‌انتهای، شالیزارهای همیشه سبز و رودخانه‌های پرآب می‌شناسیم، استانی که در ذهن مردم ایران، نمادی از رطوبت و وفور آب است. همین تصور سالیان دراز باعث شکل‌گیری یک برداشت غلط و خطرناک شده است، این‌که گیلان هرگز دچار بحران آب نمی‌شود. اما واقعیت دقیقاً در سوی مقابل این تصور ایستاده است. امروز، آنچه مدیران آیفبا با آمار و شواهد درباره وضعیت منابع آبی استان اعلام می‌کنند، آشکارا نشان‌دهنده ورود تدریجی گیلان به مرحله‌ای است که باید آن را «تنش آبی پنهان» نامید، تنشی که اگرچه در سطح مخازن و رودخانه‌ها فوراً دیده نمی‌شود، اما در شبکه توزیع، فشار آب، نشت‌ها، افزایش مصرف شرب در مصارف غیرضروری، رشد جمعیت گردشگر و تخریب زیرساخت‌ها نمود عینی یافته است.

آب را دریابیم

گیلان برخلاف ظاهر سرسبز و باران‌خیز، به دلیل وابستگی بالا به منابع سطحی، محدودیت استخراج ایمن از سفره‌های زیرزمینی، وجود رسوبات و ترکیبات طبیعی در منابع آب و فرسودگی شبکه انتقال، امروز دیگر نمی‌تواند بدون مدیریت مصرف، تاب‌آوری مطمئن داشته باشد. ورود سالانه میلیون‌ها مسافر و افزایش ضرب‌آهنگ مصرف در آخر هفته‌ها، معضل استفاده از آب تصفیه‌شده برای باغات و مزارع، مصارف شست‌وشوی شهری و خانگی با الگوی نامتوازن، مجموعه‌ای از فشارهای متراکم را بر پیکره آبرسانی استان وارد کرده است.

در چنین شرایطی، پویش ملی «آب را دریابیم» در گیلان نه یک توصیه فرهنگی و نه یک کمپین مقطعی بلکه یک ضرورت استراتژیک برای بقا و استمرار خدمات‌رسانی آبی محسوب می‌شود، ضرورتی که اگر درک نشود، استان بارانی ایران در سال‌های آینده ممکن است با وضعیتی مواجه شود که هیچ شباهتی به تصویر ذهنی «دیوار آب‌های همیشه جاری» نخواهد داشت.

اتکا به منابع سطحی و محدودیت برداشت زیرزمینی

و اما علیرضا غیاثی مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب گیلان با اشاره به اجرای گسترده پویش ملی «آب را دریابیم» اظهار کرد: استان گیلان به دلیل ویژگی‌های اقلیمی و ساختار زمین‌شناختی، نه تنها مصون از بحران آبی نیست، بلکه در سال‌های اخیر با رشد مصرف، استفاده نادرست از آب شرب و فشار گردشگری، به سمت نقطه هشدار حرکت کرده است.

وی با بیان اینکه ۷۰ درصد آب مصرفی استان از سد آیت‌الله بهجت و رودخانه سفیدرود تأمین می‌شود افزود: تنها ۳۰ درصد از منابع زیرزمینی و چشمه‌ها به شبکه وارد می‌شود که آن نیز به دلیل آهن و

منگنز بالا، ظرفیت تصفیه مستمر را محدود کرده است.

افزایش ۲۵ درصدی تولید در زمان اوج مصرف

مدیرکل آبفای گیلان با اشاره به تولید ۹ هزار لیتر بر ثانیه آب شرب در شرایط عادی بیان کرد: در زمان هجوم مسافران ناچاریم ظرفیت را تا ۲۵ درصد افزایش دهیم اما این افزایش نیز پاسخگوی مصرف فراتر از الگو نیست و برخی مناطق مرکزی و حاشیه‌ای دچار ضعف فشار میشوند.

غیاثی نشتیابی و رفع شکستگی‌ها را بخش کلیدی مدیریت تنش برشمرد و تصریح کرد: با توجه به قدمت خطوط انتقال، شکستگی امری طبیعی است اما رفع آن، هدررفت را کاهش داده و ظرفیت مؤثر شبکه را بالا می‌برد.

وی با اشاره به پروژه‌های زیرساختی در گیلان افزود: مخزن ۳۰ هزار مترمکعبی لاکان سال گذشته وارد مدار شد و فشار شهر رشت را افزایش داد. همچنین خط انتقال فلکه گاز تا آبفا امسال اجرا خواهد شد تا فشار مرکز شهر تقویت شود. پروژه لاکان تا پیربازار نیز در دستور آغاز قرار دارد و مخزن ۱۵ هزار مترمکعبی مسکن مهر به‌زودی بهره‌برداری می‌شود.

آب شرب که برای کشاورزی میرود

مدیرکل آبفای گیلان با بیان اینکه الگوی استاندارد برای هر خانوار ۱۱ مترمکعب است اما میانگین مصرف استان ۱۳.۷ مترمکعب ثبت شده است، گفت: عبور از ۱۵ مترمکعب منجر به افزایش تعرفه تا ۳۰ هزار تومان و مصرف دو برابر الگو، بهای آب را به ۱۱۳ هزار تومان میرساند. مصرف زیر ۵ مترمکعب نیز معاف از آببهاست. وی استفاده از آب شرب در آبیاری مزارع را ۴ برابرکننده مصرف و تخریبکننده تأسیسات دانست و افزود: مردم باید بدانند آب شرب محصول یک فرآیند پرهزینه و پیچیده است و برای امور غیرضروری مناسب نیست.

اصلاح الگوی مصرف؛ الزام نه انتخاب

مدیرکل آبفای گیلان با اشاره به ضرورت صرفه‌جویی در استحمام، شست‌وشو، وضو و مسواک، اضافه کرد: استفاده از تجهیزات کاهنده مانند شیرآلات پدالی و چشمی می‌تواند فشار مصارف خانگی را کاهش دهد و به پایداری شبکه کمک کند.